TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. gegužės 20 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Socialinė apsauga – Taikytinų teisės aktų nustatymas – Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 – 13 straipsnio 2 dalies a punktas – 14 straipsnio 2 dalis – Paprastai dviejų arba daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo – Viena darbo sutartis – Darbdavys, įsisteigęs valstybėje narėje, kurioje yra darbuotojo gyvenamoji vieta – Darbas pagal darbo sutartį, atliekamas tik kitose valstybėse narėse – Skirtingose valstybėse narėse vienas po kito einančiais laikotarpiais atliekamas darbas – Sąlygos“

Byloje C-879/19

dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausias Teismas, Lenkija) 2019 m. rugsėjo 19 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. gruodžio 2 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

FORMAT Urządzenia i Montaże Przemysłowe

prieš

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie,

dalyvaujant

UA,

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas N. Wahl, teisėjai F. Biltgen (pranešėjas) ir L. S. Rossi,

generalinis advokatas E. Tanchev

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *FORMAT Urządzenia i Montaże Przemysłowe*, atstovaujamos *adwokat* W. Barański,

– *Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie*, atstovaujamo *radca prawny* M. Drewnowski,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

* Proceso kalba: lenkų.

– Belgijos vyriausybės, atstovaujamos L. Van den Broeck ir S. Baeyens,

– Europos Komisijos, atstovaujamos D. Martin ir A. Szmytkowska,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3) ir iš dalies pakeisto 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98 (OL L 209, 1998, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 308; toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 14 straipsnio 2 dalies b punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bendrovės *FORMAT Urządzenia i Montaże Przemysłowe* (toliau – *Format*) ir *Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie* (Socialinio draudimo įstaigos I Varšuvos skyrius) ginčą dėl *Format* darbuotojui (toliau – suinteresuotasis asmuo) taikytinos socialinio draudimo teisės nustatymo.

Teisinis pagrindas

3 Pagal Reglamento Nr. 1408/71 šeštą konstatuojamąją dalį koordinavimo nuostatos turi garantuoti, kad persikeliantys Sąjungos darbuotojai ir jų išlaikytiniai bei maitintojo netekę asmenys išsaugotų savo teises ir naudotųsi įgytais ir įgyjamais pranašumais.

4 Iš šio reglamento aštuntos konstatuojamosios dalies matyti, jog jo nuostatomis siekiama, kad suinteresuotiesiems asmenims iš principo būtų taikoma tik vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema tam, kad taikant nacionalinės teisės aktus būtų išvengta sutapimų ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų.

5 Šio reglamento 1 straipsnio h punkte numatyta, kad jame sąvoka „gyvenamoji vieta“ reiškia vietą, kurioje paprastai gyvenama.

6 Šio reglamento II antraštinės dalies „Taikytinų teisės aktų nustatymas“ 13 straipsnyje „Bendrosios taisyklės“ numatyta:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

<…>“

7 Tos pačios antraštinės dalies 14 straipsnyje „Specialios taisyklės, taikomos pagal darbo sutartį mokamą darbą dirbantiems asmenims, išskyrus jūreivius“ numatyta:

„13 straipsnio 2 dalies a punktas taikomas laikantis šių išimčių arba sąlygų:

1) a) asmeniui, kuris pagal darbo sutartį [paprastai] dirba valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje ir kurį ji išsiunčia į kitos valstybės narės teritoriją dirbti tos įmonės naudai, toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta darbo trukmė neviršija 12 mėnesių ir jis nesiunčiamas pakeisti kito asmens, kurio komandiruotės laikas baigėsi;

<…>

2) [Paprastai] [d]viejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui teisės aktai taikomi taip:
   a) pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui, kuris yra darbuotojas sausumos, vandens ar oro transporto įmonės, kuri pagal nuomos sutartį, atlygintinai ar savo lėšų sąskaita teikia tarptautines transporto paslaugas veždama keleivius ar krovinius automobiliais, geležinkeliu, oro transportu ar vidaus vandens keliais ir kurios būstinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta yra valstybės narės teritorijoje, galioja pastarosios valstybės teisės aktai su šiais apribojimais. <…>

<…>
   b) asmeniui, kitam negu nurodytas punkte a, taikomi:
      i) valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktai, jeigu jis dirba iš dalies toje teritorijoje arba jeigu jis susijęs su keliomis įmonėmis, kurių būstinės yra juridiškai įregistruotos, arba keliais darbdaviais, kurių veiklos vieta yra įvairių valstybių narių teritorijoje;
      ii) valstybės narės, kurios teritorijoje yra juridiškai įregistruota įmonės būstinė ar asmeninė darbdavio veiklos vieta, teisės aktai, jeigu jis negyvena nė vienos valstybės narės teritorijoje, kurioje užsiima savo veikla.

<…>“

8 Pagal 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 74, 1972, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 83), iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3) ir iš dalies pakeisto 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005 (OL L 117, 2005, p. 1), 12a straipsnį kompetentingos valstybės narės valdžios institucijos pagal Reglamentą Nr. 1408/71 asmeniui, kuris pagal darbo sutartį paprastai dirba dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje, nurodytam pastarojo reglamento 14 straipsnio 2 dalies b punkte, turi išduoti pažymėjimą, patvirtinantį, kad jam taikomi tos kompetentingos valstybės teisės aktai.

9 Šis pažymėjimas, kurio pavyzdinė forma numatyta 2005 m. kovo 17 d. Europos Bendrijų darbuotojų migrantų socialinės apsaugos administracinė komisijos sprendime Nr. 202 dėl pavyzdinių formų, būtinų Tarybos reglamentams Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 taikyti (E 001, E 101, E 102, E 103, E 104, E 106, E 107, E 108, E 109, E 112, E 115, E 116, E 117, E 118, E 120, E 121, E 123, E 124, E 125, E 126 ir E 127) (OL L 77, 2006, p. 1), paprastai vadinamas „E 101 forma“ arba „E 101 formos pažyma“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

10 Suinteresuotasis asmuo, Lenkijoje gyvenantis jos pilietis, nuo 2006 m. spalio 20 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d. dirbo pagal terminuotą darbo sutartį *Format*, kurios buveinė yra Lenkijoje. Šiuo laikotarpiu nuo 2006 m. spalio 23 d. jis dirbo Prancūzijoje, nuo 2007 m. lapkričio 5 d. iki 2008 m. sausio 6 d. – Jungtinėje Karalystėje ir nuo 2008 m. sausio 7 d. – vėl Prancūzijoje.

11 2008 m. vasario 13 d. sprendimu Socialinio draudimo įstaigos I Varšuvos skyrius pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą ir 2 dalies b punktą atsisakė išduoti suinteresuotajam asmeniui E101 formos pažymą, patvirtinančią, kad nuo 2007 m. gruodžio 23 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d. jam buvo taikoma Lenkijos socialinės apsaugos sistema dėl to, kad jis dirbo *Format*.

12 *Format* ir suinteresuotasis asmuo apskundė šį sprendimą *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija), tačiau skundas buvo atmestas. Tas teismas nusprendė, kad kadangi suinteresuotasis asmuo keletą mėnesių dirbo *Format* paeiliui dviejų valstybių narių teritorijoje, jis patenka ne į Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punkto, o į šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkto taikymo sritį.

13 Dėl to teismo sprendimo *Format* pateikė apeliacinį skundą *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšuvos apeliacinis teismas, Lenkija), tačiau jis buvo atmestas 2018 m. sausio 23 d. sprendimu.

14 Tas teismas pažymėjo, kad iš 2012 m. spalio 4 d. Sprendimo *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe* (C-115/11, EU:C:2012:606) matyti, kad sąvoka „[paprastai] dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktį, neapima situacijų, kai darbo pagal darbo sutartį atlikimas tik vienoje valstybėje narėje yra įprasta suinteresuotojo asmens padėtis. Teismas nusprendė, kad, atsižvelgiant į tai, jog darbas, kurį suinteresuotasis asmuo atliko kiekvienoje valstybėje narėje, truko kelis mėnesius, į jo darbo pobūdį (statybos darbai), *Format* veiklos pobūdį (statybos darbų vykdymas keliose valstybėse narėse), suinteresuotasis asmuo iš tikrųjų įprastai dirbo vienos valstybės narės teritorijoje, todėl patenka į šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkto taikymo sritį.

15 *Format* dėl šio sprendimo pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

16 Šis teismas mano, kad 2012 m. spalio 4 d. Sprendimas *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe* (C-115/11, EU:C:2012:606), susijęs su pagrindine byla, kurioje taip pat dalyvavo *Format* ir kurioje buvo nagrinėjamos faktinės aplinkybės, susiklosčiusios per pagrindinėje byloje nagrinėjamą laikotarpį, neišsklaido šioje byloje kylančių abejonių dėl Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies aiškinimo. Tame sprendime Teisingumo Teismas iš tiesų nusprendė, kad šią nuostatą reikia aiškinti taip, kad joje numatyta sąvoka „[paprastai] dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“ neapima asmens, kuris pagal viena po kitos sudarytas darbo sutartis, kuriose kaip darbo vieta nurodyta kelių valstybių narių teritorija, kiekvienos iš šių sutarčių laikotarpiu iš tikrųjų dirba tik vienos iš šių valstybių teritorijoje. Vis dėlto toje byloje, kurioje buvo priimtas tas sprendimas, nagrinėjamos faktinės aplinkybės, t. y. tai, kad suinteresuotasis asmuo pagal viena po kitos sudarytas darbo sutartis dirbo keliose valstybėse narėse ir kiekvienos iš šių sutarčių laikotarpiu dirbo tik vienos iš šių valstybių narių teritorijoje, skiriasi nuo šioje pagrindinėje byloje nagrinėjamų aplinkybių, nes suinteresuotasis asmuo pagal vieną darbo sutartį dirbo du vienas po kito einančius laikotarpius dviejų skirtingų valstybių narių teritorijoje.

17 Be to, iš 1973 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hakenberg* (13/73, EU:C:1973:92, 19 punktas) matyti, kad sąvoka „[paprastai] pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalį, taikoma asmenims, kurie tuo pačiu laikotarpiu ar

vienas po kito einančiais laikotarpiais susaistyti darniais ir tęstiniais darbo santykiais kelių valstybių narių teritorijoje, bet netaikoma asmenims, kurie šiuo laikotarpiu iš tikrųjų dirba pagal darbo sutartį vienoje valstybėje narėje, o kitais metais pagal kitą darbo sutartį dirba kitoje valstybėje narėje.

18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris nurodo šią sąvoką aiškinęs skirtingai dviejose jo nagrinėtose bylose, mano, kad būtina kreiptis į Teisingumo Teismą, kad būtų išsklaidytos šiuo klausimu kilusios abejonės.

19 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar <...> Reglamento Nr. 1408/71 <...> 14 straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje vartojamą sąvoką „[paprastai] dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“ reikia aiškinti taip, kad ji apima asmenį, kuris pagal tą pačią darbo sutartį, sudarytą su tuo pačiu darbdaviu, šios sutarties laikotarpiu dirba kiekvienos iš mažiausiai dviejų valstybių narių teritorijoje ne sinchroniškai ar lygiagrečiai, bet per vienas po kito einančius kelių mėnesių laikotarpius?“

Dėl prejudicinio klausimo

20 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad ji taikoma asmeniui, kuris pagal vieną su vienu darbdaviu sudarytą darbo sutartį, kurioje numatyta vykdyti profesinę veiklą keliose valstybėse narėse, kelis vienas po kito einančius mėnesius dirba tik kiekvienos iš šių valstybių narių teritorijoje.

21 Reikia priminti, jog tam, kad asmeniui būtų taikoma Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalis, jis paprastai turi dirbti pagal darbo sutartį dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje (2012 m. spalio 4 d. Sprendimo *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe*, C-115/11, EU:C:2012:606, 39 punktas).

22 Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, siekiant įvertinti, ar asmuo turi būti laikomas paprastai dirbančiu pagal darbo sutartį dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje arba, priešingai, ar tai yra kelių valstybių narių teritorijoje laikinai tiesiog paskirstyti darbai, pirmiausia reikia atsižvelgti į darbo laikotarpių trukmę ir darbo pagal darbo sutartį pobūdį, apibrėžtus sutarties dokumentuose, ir prireikus dirbamo darbo realumą, t. y. pavyzdžiui, kaip anksčiau praktiškai buvo vykdomos darbdavio ir atitinkamo darbuotojo sudarytos darbo sutartys, kokios yra jų sudarymo aplinkybės ir apskritai kokios yra įmonės vykdomos veiklos ypatybės ir modelis (2017 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *X*, C-570/15, EU:C:2017:674, 21 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

23 Nagrinėjamu atveju nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nepateikta suinteresuotojo asmens ir *Format* sudarytoje darbo sutartyje esanti informacija, pavyzdžiui, apie suinteresuotojo asmens darbo atlikimo vietą ir jo trukmę.

24 Vis dėlto iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad pagal *Format* ir suinteresuotojo asmens sudarytą darbo sutartį laikotarpiu nuo 2006 m. spalio 20 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d. suinteresuotasis asmuo nuo 2006 m. spalio 23 d. dirbo Prancūzijoje, paskui nuo 2007 m. lapkričio 5 d. iki 2008 m. sausio 6 d. – Jungtinėje Karalystėje ir nuo 2008 m. sausio 7 d. – vėl Prancūzijoje.

25 Jei taip yra iš tikrųjų, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, reikėtų manyti, kad suinteresuotasis asmuo dirbo pagal darbo sutartį paeiliui dviejose valstybėse narėse, tačiau nepertraukiamo darbo pirmojoje valstybėje narėje laikotarpiai buvo atitinkamai apie trylika mėnesių ir beveik dveji metai su tarpiniu maždaug dviejų mėnesių darbo laikotarpiu antrojoje

valstybėje narėje. Taigi reikėtų pripažinti, kad pagal darbo sutartį, sudarytą laikotarpiui nuo 2006 m. spalio 20 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d., suinteresuotasis asmuo beveik visą darbą atliko vienos valstybės narės teritorijoje.

26 Žinoma, Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalyje nenustatyti jokie laiko apribojimai, kiek tai susiję su vienas po kito einančiais darbo, atliekamo daugiau nei vienos valstybės narės teritorijoje, laikotarpiais.

27 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad jei darbas pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje yra įprasta atitinkamo asmens padėtis, jis nepatenka į šio 14 straipsnio 2 dalies taikymo sritį (šiuo klausimu žr. 2012 m. spalio 4 d. Sprendimo *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe*, C-115/11, EU:C:2012:606, 40 punktą).

28 Negali būti teigiama, kad asmenį, kuris dirba pagal darbo sutartį šio sprendimo 24 ir 25 punktuose aprašytomis aplinkybėmis, kurios susiklostė pagrindinėje byloje, apima sąvoka „[paprastai] dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalį.

29 Iš tiesų dėl tokio aiškinimo šios nuostatos taikymo sritis būtų išplėsta situacijoms, kai laikotarpis, per kurį atitinkamas asmuo dirba pagal darbo sutartį vienos valstybės narės teritorijoje, iš tikrųjų yra toks ilgas, kad toks darbas turėtų būti laikomas įprastu atitinkamo asmens darbo režimu.

30 Be to, reikia pabrėžti, kad remiantis suformuota jurisprudencija Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies, kurioje yra šio 14 straipsnio 2 dalis, nuostatos sudaro išsamią ir vientisą įstatymų kolizijos taisyklių sistemą, kuria siekiama užtikrinti, kad Sąjungoje judantiems darbuotojams būtų taikoma tik vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema, siekiant užkirsti kelią kelių valstybių narių teisės aktų taikymui ir iš to galintiems kilti sunkumams (šiuo klausimu žr. 1995 m. vasario 16 d. Sprendimo *Calle Grenzshop Andresen*, C-425/93, EU:C:1995:37, 9 punktą; 2017 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *X*, C-570/15, EU:C:2017:674, 14 punktą ir 2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Inspecteur van de Belastingdienst*, C-631/17, EU:C:2019:381, 33 punktą).

31 Šiuo tikslu Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtintas principas, kad pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui socialinės apsaugos srityje taikomi valstybės narės, kurioje jis dirba, teisės aktai (šiuo klausimu žr. 2017 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *X*, C-570/15, EU:C:2017:674, 15 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

32 Tačiau šis principas suformuluotas „laikantis [Reglamento Nr. 1408/71] 14–17 straipsnių“. Iš tikrųjų tam tikromis ypatingomis situacijomis dėl šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatytos bendros taisyklės neriboto taikymo tiek darbuotojai, tiek darbdaviai ir socialinės apsaugos įstaigos galėtų patirti administracinių sunkumų, užuot jų išvengę, o dėl tokių sunkumų asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, galėtų būti trukdoma pasinaudoti laisvo judėjimo teise (2012 m. spalio 4 d. Sprendimo *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe*, C-115/11, EU:C:2012:606, 31 punktas ir jame nurodytą jurisprudencija).

33 Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalis, kaip ir jo 1 dalies a punktas, yra šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatyto bendrojo principo išimtis. Taigi, šio reglamento 14 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama griežtai (šiuo klausimu žr. 2007 m. sausio 16 d. Sprendimo *Perez Naranjo*, C-265/05, EU:C:2007:26, 29 punktą).

34 Reikia atsižvelgti į tai, kad dėl Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punkte numatytos išimties Sąjungos teisės aktų leidėjas aiškiai nusprendė, kad laikinas ir trumpalaikis darbuotojo išsiuntimas į kitą valstybę narę ne ilgesniam kaip dvylikos mėnesių laikotarpiui pateisina išimties iš šio

reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatytos taisyklės dėl valstybės narės, kurioje vykdoma veikla, taikymą (šiuo klausimu žr. generalinio advokato Mazáko išvados byloje *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe*, C-115/11, EU:C:2012:267, 55 punktą).

35 Vadinasi, siekiant užtikrinti nuoseklų Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punkto ir 2 dalies nuostatų aiškinimą, reikia pripažinti, kad asmuo, kuris vienas po kito einančius darbo laikotarpius pagal darbo sutartį dirba skirtingose valstybėse narėse, turi būti laikomas paprastai dirbančiu pagal darbo sutartį dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalį, jeigu kiekvienoje valstybėje narėje išdirbtų nepertraukiamų darbo laikotarpių trukmė neviršija dvylikos mėnesių. Tik toks aiškinimas gali užkirsti kelią šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatyto principo apėjimui.

36 Reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies b punktas netaikomas tokiai situacijai, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, tačiau tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

37 Reikia pridurti, kad tokia situacija *a priori* nepatenka ir į Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo sritį. Tik įmonė, kuri reikšmingą veiklą paprastai vykdo įsisteigimo valstybės narės teritorijoje, gali pasinaudoti šioje nuostatoje numatytos išimties teikiama nauda (2000 m. vasario 10 d. Sprendimo *FTS*, C-202/97, EU:C:2000:75, 40 punktas). Nagrinėjamu atveju nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nenurodyta, ar laikotarpiu nuo 2006 m. spalio 20 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d. *Format* paprastai vykdė reikšmingą veiklą Lenkijoje – valstybėje narėje, kurioje ji yra įsteigta. Be to, iš 2012 m. spalio 4 d. Sprendimo *Format Urządzenia i Montaże Przemysłowe* (C-115/11, EU:C:2012:606, 32 punktas), kuris susijęs su pagrindine byla, kurioje taip pat dalyvavo *Format* ir buvo nagrinėtos pagrindinės bylos laikotarpiu susiklosčiusios faktinės aplinkybės, matyti, kad ši bendrovė paprastai nevykdo Lenkijoje reikšmingos veiklos. Taigi, *a priori* neatrodo, kad šioje byloje ši sąlyga būtų tenkinama, tačiau tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

38 Vis dėlto šiai situacijai gali būti taikomas Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytas principas.

39 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad ji netaikoma asmeniui, kuris pagal vieną su vienu darbdaviu sudarytą darbo sutartį, kurioje numatyta vykdyti profesinę veiklą keliose valstybėse narėse, kelis vienas po kito einančius mėnesius dirba tik kiekvienos iš šių valstybių narių teritorijoje, jeigu kiekvienoje valstybėje narėje to asmens išdirbtų nepertraukiamų darbo laikotarpių trukmė viršija dvylika mėnesių, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

40 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 ir iš dalies pakeisto 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98, 14 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad ji netaikoma asmeniui, kuris pagal vieną su vienu darbdaviu sudarytą darbo sutartį, kurioje numatyta vykdyti profesinę veiklą keliose valstybėse narėse, kelis vienas po kito einančius mėnesius dirba tik

kiekvienos iš šių valstybių narių teritorijoje, jeigu kiekvienoje valstybėje narėje to asmens išdirbtų nepertraukiamų darbo laikotarpių trukmė viršija dvylika mėnesių, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.